Stenlændernes Spejdermuseum

2012

Stenlændernes Spejdermuseum

Kære alle.

September er i vores verden måneden for inspiration, fornyelse og godt samvær. Sagt på en anden måde, måneden, hvor vi mødes til årsmøde, og tiden for refleksion over det forgange museumsår.

2011/2012 har på Stenlændernes Spejdermuseum været præget af god stabil aktivitet, samt nogle fantastiske særudstillinger (når vi nu selv skal sige det…)

I forbindelse med Stenlændernes Julemarked 2011 valgte vi at rykke rundt på opstillingen i museet, samt at udskifte stort set hele udstillingen.

Som det er de fleste bekendt, er Stenlændernes Spejdermuseum "begunstiget" med et relativt lidt udstillingsareal, hvilket tvinger os til at tænke anderledes og kreativt. Derfor hylder vi udstillingsformen, der kan betegnes som minimalistisk, hvor enkelte effekter kan få lov til at fortælle en hel historie. Og på den måde belyse et spejderhistorisk hjørne.

Vi lavede derfor fire nye udstillinger; 100 året for søspejderne, Handicap-spejd, Jamboree 2007/2011, Musikspejd. Det var en stor mundfuld, men det lykkedes.

Til udstillingerne om henholdsvis Musikspejd og Jamboree lykkedes det os at involvere to unge spejdere, der gennem os fortalte deres historie om disse emner. Det blev en god og lærerig proces, hvor vi lærte nyt om emnerne fra eksperterne selv, og de lærte noget om alternativ museums-formidling. Det er vores håb, at vi også fremover kan trække på nutidige kompetencepersoner.

Til udstillingen om Søspejderne havde vi den glæde, at de lokale søspejdere i Frederikssund stillede effekter og historier til rådighed. Til "ferniseringen" af vores åbning, havde vi bl.a. lånt en wayfarer-jolle, der stod opstillet på Spejdergården.

Sideløbende med dette var jeg blevet involveret i Holmens tilsvarende udstilling, og kunne derfor lade vores "overskudsinspiration" løbe videre i det regi. Hvor vi i Stenløse anlagde bådebro inde i museet, kunne vi på Holmen have en hel båd liggende midt på gulvet osv.

Begge steder forsøgte vi os ud i nye veje med hensyn til. at gøre udstillingen interessant og nærværende. Mågeskrig og bølgeskvulp lyder derfor i udstillingerne, og store (nutidige) billeder, pryder væggene, ligesom nye interview med gamle søspejdere blev omsat til en lille "film".

Alt dette har inspireret mig til dette års beretning hvor jeg i tråd med et af dagsorden-punkterne forsøger at gøre mig nogle tanker om hvordan vi med små midler kan gøre vores udstillinger mere spændende og attraktive.

Med håb om et godt årsmøde.

Med Spejderhilsen

Morten Frederiksen, september 2012

Stenlænderne
Spejdermuseum

Juletræstromme fra Musikspejderudstillingen

Det er de små ting, der gør det…

Hvordan kan man med små midler gøre en udstilling mere interessant?

En rigtig god og sund øvelse er at prøve at tænke tilbage på et museumsbesøg, som man selv har været udsat for. Navnlig et besøg, som man ikke selv havde valgt af interesse, men måske mere af pligt. Var der noget, der fængede, var det alligevel interessant?

To museer, der meget har inspireret os er "The Story of Berlin" i Berlin, og Lindholm Høje. Begge arbejder med formidling på forskellig måde, med stor effekt.

En forudsætning er selvfølgelig, at udstillingen er korrekt og fremstår "flot".

Men derudover er der et par tricks, som vi hos Stenlændernes dels har tænkt os frem til, dels har afprøvet i den virkelige verden. Tanken er her at give en lille videns-deling, som man kan lade sig inspirere af:

- Minimalisme - effektens historie
- De fem sanser
- Elektroniske hjælpemidler til små penge
  - Lyd
  - Fotos
  - Film
- Gensidig hjælp

Minimalisme - effektens historie

Vi kan ikke kapere alt. Hvis man er nørd, med en særlig interesse for et felt, kan man selvfølgelig ikke få nok. Men de typiske museumsgæster vil gerne have en let-fortalt (overfladisk,

synes vi) gennemgang af historien. Dvs vi skal skrive kort og underholdende.

Og det vi skal vise, skal være nærværende for den enkelte. Gerne (helst) noget, som pågældende kan relatere til sin egen historie. Når vi går på museum, vil vi helst se vores eget liv vist frem. Vi bliver gladest når det er os selv, der er på billederne, eller i det mindste en episode vi har oplevet og kan huske.

Vi fortæller den enkelte effekts historie. Blandt mange udstillede effekter, finder vi enkelte frem, der har en særlig historie. Det kan være den halve deltager-medalje, som spejderen fik, fordi han kun deltog i den halve weekendtur, eller historien om juletræs-trommen.

Ved at fremdrage enkelte effekter, og til gengæld fortælle levende om disse - gerne med en beretning fra den virkelige spejder-verden - opnår vi at fange den besøgendes interesse.

De fem sanser

Som vi oplevede på Lindholm Høje, er det en god formidlings ide, at prøve at appellere til alle de fem sanser, eller i hvert fald gå videre end blot synssansen.

Det kræver lidt kreativ tænkning, men det var fx ikke et tilfælde, at vi i forbindelse med Holmens søspejderudstilling, dels havde en film med levende billeder, havde et billedshow med indtalt interview, havde en lydkulisse med bølgeskvulp og mågeskrig, samt bød på skibsøl, der både smagte og lugtede af tjære.

Eller at vi i Stenløse har bygget en både-bro, hvorfra man betragter søspejderne, der står på sandstranden.

En vigtig sans, som vi meget gerne må tænke ind i udstillingen, er følesansen. Gæsterne skal kunne røre ved effekterne. Eller i det mindste nogle af dem. Og hvis vi er nervøse, fordi de er skrøbelige, så udstiller vi blot kopier.

Til Verdensjamboreen i Sverige var der en flot udstilling af kontingent-mærker. Ikke mange opdagede, at det blot var fotokopier af mærkerne…

Men ellers bare det at kunne trykke på knapper og få noget til at bevæge sig, lyse op eller andet er en form for aktivering, der gør en udstilling mere nærværende.

Elektroniske hjælpemidler til små penge

Alt kan købes for penge, og selvfølgelig vil vi alle gerne have touch-screen, infrarøde lyd-følere og visning af levende billeder via projektorer på bagvæggen i det opbyggede tableau.

Men indtil AP Møller eller Legofonden skænker os et passende antal millioner, må vi klare os med mindre.

- **Lyd**

Lyd er mange ting, og selvfølgelig er der ikke stille på vores museer. Men vi kan på en simpel måde skabe lidt struktureret lyd.

Som nævnt ovenfor har vi både i Stenløse og på Holmen mågeskrig i udstillingen. Lydfilen er fundet på internettet og redigeret i et gratis lydprogram, også fundet på nettet (Gold Wave). På den måde kan man fx lægge en måge en bølge oven i hinanden.

QR code

På nettet findes der også en række gratis programmer, hvor man kan konvertere mp3 filer til wav-filer (fx mp3-2-wav converter), der kan brændes og afspilles på en almindelig cd-afspiller. En sådan cd-afspiller står nu og kører i sløjfe på museerne med mågeskrig og bølgeskvulp.

Interviews med spejderpersonligheder kan ske på mange måder. Men en billig og ganske brugbar måde, er simpelthen at bruge den lydoptager, der ligger i de fleste mobiltelefoner. Kvaliteten bliver ikke til spillefilm, men faktisk ganske hæder-

lig. Især hvis man husker at lægge telefonen midt på bordet og sørger for at tale højt og tydeligt.

Det er selvfølgelig også relativt nemt, at lave en skjult installation, hvor man som besøgende trykker på en knap, hvorefter BP's sidste tale runger ud i lokalet. Talen (og mange andre sjove film/lydbidder) kan i øvrigt findes på denne internetside:

http://www.thedump.scoutscan.com/media.html

- **Fotos**

På de fleste computere er der i forvejen installeret et billedredigeringsprogram (fx Office Picture Manager). Med dette program kan man gøre sine indscannede billeder lysere, mørkere, større eller mindre. Ellers er Photoshop Elements velegnet.

Der er også på mange computere mulighed for at sætte billederne til at vise diasshow, hvor billederne kører i sløjfe. Ellers findes en række gratis programmer på nettet, fx Picasa.

Hvis man vil redigere lidt mere professionelt, kommer man nok til at spæde lidt til. Jeg har gode erfaringer med et program, der hedder ProShow Gold. Det koster ca. 300 kroner på nettet. Med det program er det meget simpelt at sætte lyd og billeder sammen. På den måde kan man nærmest skabe sin egen lille film.

- **Film**

De fleste museer råder over film i elektronisk form. Disse kan indgå i udstillingen på forskellig vis. Det nemmeste er selvfølgelig blot at sætte filmen i gang og så lade den køre i fuld længde.

Mere interessant - og krævende - er det at redigere i filmen. Klippe filmen sammen, sætte still-billeder ind, tilføje lyd, musik, interview og speak. På den måde kan man få levende billeder, der illustrerer lige præcis den udstilling man har.

Hos Stenlænderne har vi lavet en såkaldt ”Kikkasse”, hvor udvalgte film kan vises på en fjernsynsskærm.

Kikkassen blev fremstillet af spånplader og konstrueret således, at den relativt let kunne skilles ad og samles igen.

Filmene blev udvalgt og klippet, så de har en varighed på ca. 15 minutter, som kører i sløjfe. Det tilstræbes at gøre filmene dagsaktuelle, f. eks. bliver der i år med korpslejr fundet klip fra tidligere korpslejre som det gennemgående tema.

Til redigeringen benyttes programmet Pinnacle Studio 12.1. Det er et købeprogram.

Selve programmet kan være lidt tungt at arbejde med, men hvis man holder sig til sekvenser på under en halv times varighed, går det fint. Og navnlig, hvis man husker løbende at gemme i forskellige versioner!

På mange computere findes programmet Windows Movie Maker og på nettet er gratis udgaven Windows Live Movie Maker, der begge kan redigere film, billeder og lyd sammen.

- **Gensidig hjælp**

Og når vi så hver især har opfundet en dyb tallerken, eller indspillet en lyd og redigeret et filmklip, så skal det selvfølgelig deles med alle de andre spejdermuseer. Husk at bruge safos.dk

4/9-2012, Morten Frederiksen